BIEDRĪBA «Centrs MARTA»

Kas ir CILVĒKU TIRDZNIECĪBA? Cilvēku tirdzniecības DEFINĪCIJA Tendences Latvijā

ZANE ZVIRGZDIŅA
WWW.MARTA.LV

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

MARTA: dibināta 2000.gadā

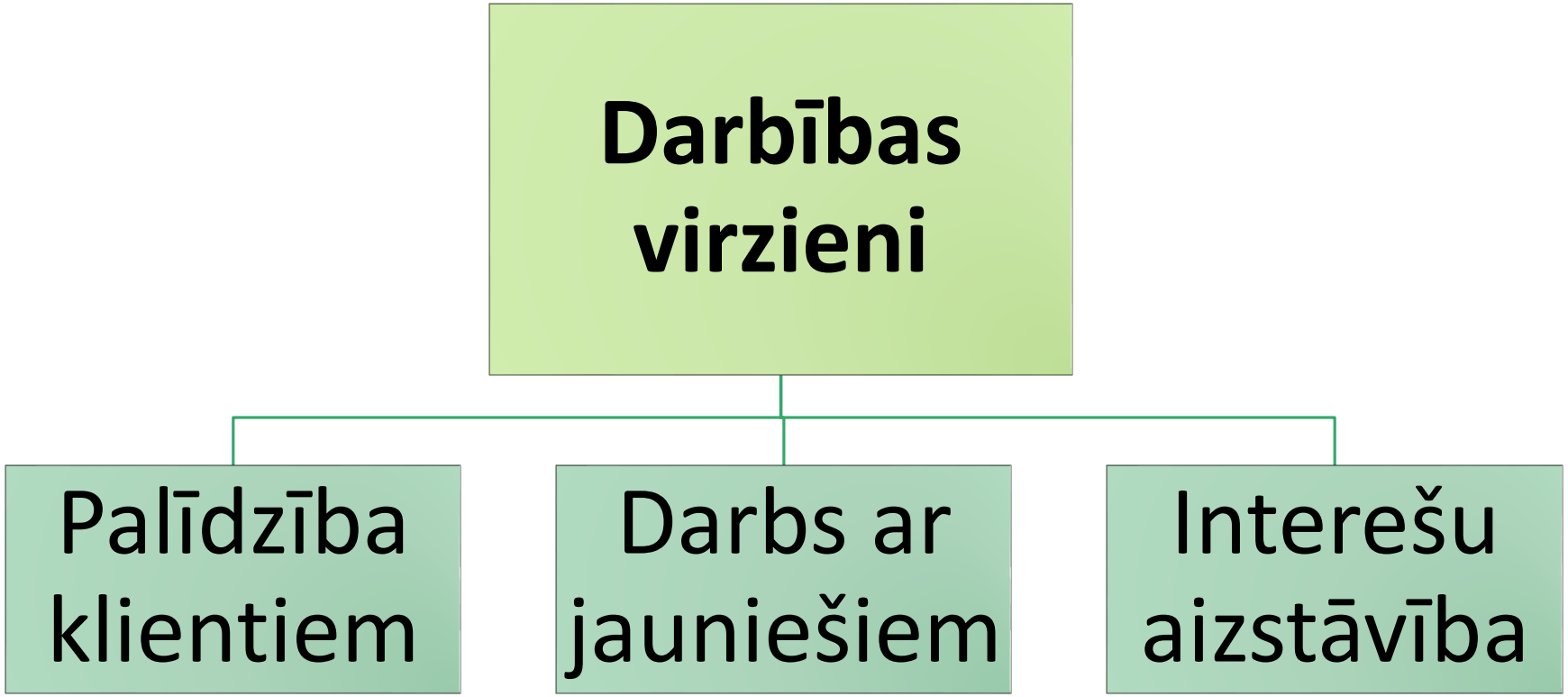

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

MARTA: palīdzība cietušajiem

- Strādā ar cilvēku tirdzniecības upuriem kopš 2002.gada
- Strādā ar vardarbības upuriem kopš 2006.gada
- Īsteno 2 valsts programmas cietušo rehabilitācijai

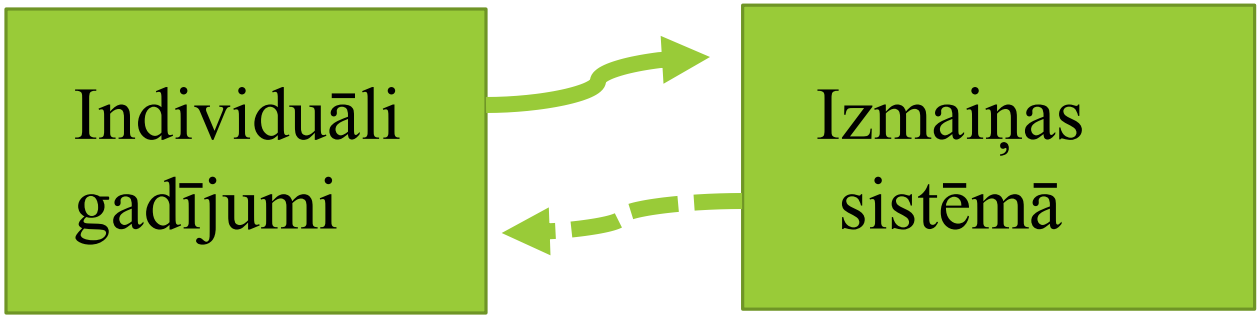

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

Ievainojamība – ekonomiskā, psiholoģiskā, kulturālā/sociālā

- ✓ Bērnības pieredze *(seksuāla ekspluatācija, vardarbība)*
- ✓ Psiholoģiskas traumas
- ✓ Atkarības
- ✓ Agri pamestas vecāku mājas, agra grūtniecība
- ✓ Pēkšņa krīze, sāpīgi zaudējumi
- ✓ Ambīcijas, vēlme sasniegt vairāk, pierādīt sevi
- ✓ Bezdarbs, nabadzība, īpaši ilgtermiņā (bads, aukstums, slikti dzīves apstākļi)
- ✓ Vecāku bezdarbs un zemas algas

- ✓ Ģimenes apstākļi (disfunkcionālas ģimenes)
- ✓ Ģimenes locekļu, draugu ietekme (ja viņi ir iesaistīti prostitūcijā vai to atbalsta)
- ✓ Trūkst atbalsta no radiem, draugiem vai citiem cilvēkiem, sociālā atstumtība
- ✓ Neatbilstošas sociālās prasmes, maz un vāji sociālie kontakti

➢ (..) tiek izmantoti apstākļi, kad personai nav citas reālas vai pieņemamas izvēles, kā vien pakļauties ekspluatācijai. (KL 154.^{2} p. 2.d.)

KL 154.[2] pants "Cilvēku tirdzniecība ir…

1. Rīcība (Kas tiek darīts)	**"…** savervēšana, pārvadāšana, nodošana, slēpšana, izmitināšana vai saņemšana**…"**
2. Līdzekļi (Kā tas tiek darīts)	**"…**lietojot vardarbību vai draudus, vai aizvešanu ar viltu vai izmantojot personas atkarību no vainīgā vai tās ievainojamības vai bezpalīdzības stāvokli, vai arī dodot vai saņemot materiāla vai citāda rakstura labumus, lai panāktu tās personas piekrišanu tirdzniecībai, no kuras ir atkarīgs cietušais**…"**
3. Mērķis (Kāpēc tas tiek darīts)	**…**ekspluatācijas nolūkā izdarīta…**"** Ekspluatācija ir personas iesaistīšana prostitūcijā vai cita veida seksuālā izmantošanā, piespiešana veikt darbu, sniegt pakalpojumus vai izdarīt noziedzīgus nodarījumus, turēšana verdzībā vai citās tai līdzīgās formās (parādu verdzība, dzimtbūšana vai personas cita veida piespiedu nodošana citas personas atkarībā), turēšana kalpībā vai arī personas audu vai orgānu nelikumīga izņemšana**.**

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

KL 154.^{2} pants "Cilvēku tirdzniecība ir... [2]

- **Cilvēku tirdzniecība = 'rīcība' + 'līdzekļi' + 'mērķis'**

Upura **piekrišanai nav nozīmes**, ja tiek pielietots kāds no cilvēku tirdzniecības 'līdzekļiem'

Nav nepieciešama ekspluatācijas esamība

- ***KL 154.^{2} panta 2.daļa:*** «Nepilngadīgā vervēšana, pārvadāšana, nodošana, slēpšana, izmitināšana vai saņemšana ekspluatācijas nolūkā atzīstama par cilvēku tirdzniecību arī tādā gadījumā, ja tā nav saistīta ar jebkuru šā panta pirmajā daļā minēto līdzekļu izmantošanu»

Bērnu cilvēku tirdzniecība = 'rīcība' + 'mērķis'

Bērnu (<18 g.vec.) tirdzniecība: pat, ja nav lietots **neviens no 'līdzekļiem'**: **bērns nevar dot piekrišanu savai ekspluatācijai**

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

Cilvēku tirdzniecības formas:

- **Seksuāla ekspluatācija**
- **Piespiedu darbs**
- **Izmantošana noziedzīgās darbībās**
- **Turēšana kalpībā**
- **Orgānu izņemšana**

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

1. Seksuālā ekspluatācija

[Video: Gribi forši pavadīt laiku]

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

1. Seksuālā ekspluatācija

- Bordeļi,
- Seksa, nakts, striptīzklubi,
- Ielu prostitūcija,
- Eskorta pakalpojumi,
- Seksuālie pakalpojumi interneta vidē,
- Telefona seksuāli operatori,
- Seksa tūrisma aģentūras,
- pornogrāfija

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

«Divas mazas meitenes»

DEGPUNKTĀ

Sākums Degpunktā reportieris Kontakti Video

Sākums ▸ Degpunktā

"Bordeļi" joprojām maskējas kā masāžas saloni; par sutenerismu organizētās grupās aizturētas 18 personas

2015. gada 29. janvārī 15:45 Valsts policija

0 KOMENTĀRI 5 2 8

DIENA Latvijā

Rīgā +6 °C
Skaidrs

Viena no prostitūcijā iesaistītajām personām bija vien 17 gadus veca

Foto: Tommaso Valentino, Flickr.com

Aizdomās par sutenerismu aiztur vīrieti un sievieti; prostitūcijā iesaistīta arī nepilngadīga meitene

kasjauns.lv

Ieteikt:

Sapņoju kļūt par fotomodeli, bet nokļuvu vervētāju midzenī

Sapņoju kļūt par fotomodeli, bet nokļuvu vervētāju midzenī 25

SIEVIETĒM 2013. gada 19. janvārī 15:47

"Vienmēr esmu vēlējusies kļūt par modeli, tāpēc bieži pieteicos dažādām modeļu atlasēm, īpaši nepārbaudot, kas tās rīko. Taču tagad, kad par mata tiesu izspruku no nepatikšanām, esmu sev apsolījusi šajā jomā savu degunu vairs nebāzt," pieredzē dalās Inese (18).

2. Piespiedu darbs/ekspluatācija noziedzīgiem nodarījumiem

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

TVNET

TVNET | Rus.TVNET | Financenet | Online TV | Sports | Izklaide & Kultūra | Mūzika | Egoiste | Tehnoloģijas | Auto | Sludinājumi

Latvijā | Kriminālziņas | Tava balss | Reģionos | Ārvalstīs | Viedokļi | Mobilais reportieris | TVNET komentārs | Krievijas iebrukums Ukrainā

Septiņu neliešu grupa Jelgavas novadā trīs gadus moka, paverdzina, aplaupa cilvēkus

RAKSTS | GALERIJA | KOMENTĀRI (134) | LIELĀKS |

DELFI

Sabiedrība | Kriminālziņas | Ārzemēs | Versijas | Arhīvs | Politiskie paziņojumi

DELFI > LATVIJĀ > KRIMINĀLZIŅAS

Latvijā aizturētie narkokurjeru vervētāji nelegālajā biznesā iesaistījuši desmitiem cilvēku (8)

www.DELFI.lv | 26. janvāris 2012 11:44

Follow @delfilv

Foto: PantherMedia/Scanpix

3. Fiktīvā laulība

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

DELFI

Trīs cietumnieki organizējuši fiktīvās laulības un cilvēktirdzniecību (12)

www.DELFI.lv | 27. maijs 2015 13:24

Follow @delfilv 115K followers

Foto: DELFI

Valsts policija maijā prokuratūrai kriminālvajāšanas sākšanai nosūtījusi apjomīgu cilvēktirdzniecības lietu, par aizdomās turētajiem atzīstot 13 personas, portālu "Delfi" informēja Valsts policijas preses pārstāvis Toms Sadovskis.

Turklāt trīs no aizdomās turētajiem fiktīvās laulības un cilvēktirdzniecību organizējušas atradoties ieslodzījuma vietās Latvijā.

TVNET

Latviešu māsas fiktīvajām laulībām piekrīt par 1000 mārciņām

RAKSTS KOMENTĀRI (17)

TVNET

2012. gada 27. janvārī 11:42

Follow @tvnet_portals 65.5K followers

0 0 Dalies 0 Tweet

Ieteikt Patīk G+1

Māsas Juskas Ziemeļīrijā izcietušas cietumsodu, jo piekrita fiktīvajām laulībām apmaiņā pret 1000 mārciņām, raksta «Anglo Baltic News».

SAISTĪTIE RAKSTI

- Kozlovskis aicina Īriju kriminalizēt fiktīvās laulības 2012. g. 26. janvāris
- Fiktīvas laulības mēģina pierādīt ar foto palīdzību 2012. g. 4. janvāris

4. Orgānu izņemšana

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

2015.gadā: **8** cilvēku tirdzniecības upuri: 7 sievietes, 1 vīrietis

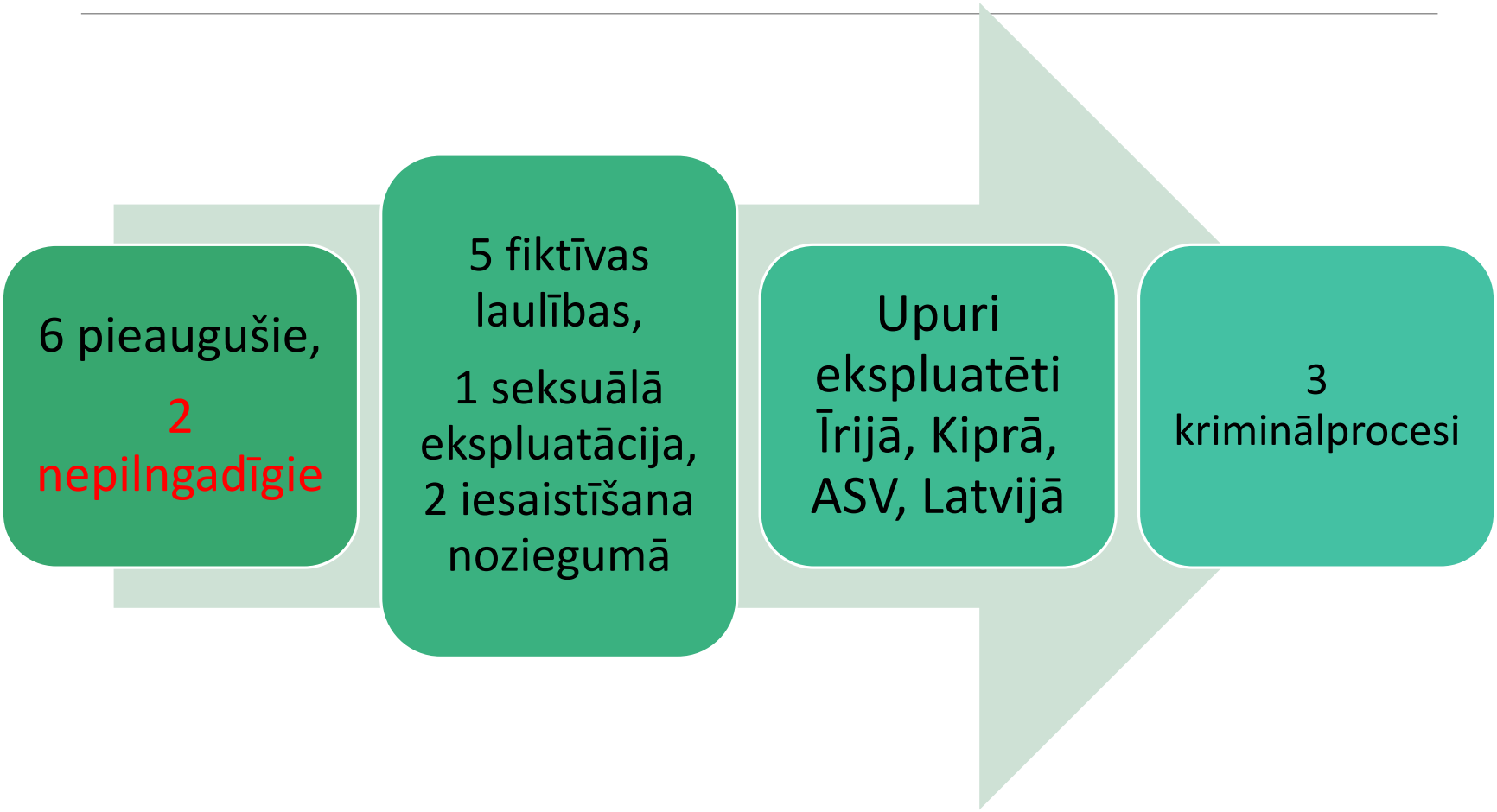

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

2016.gadā: **14** upuri, visas sievietes

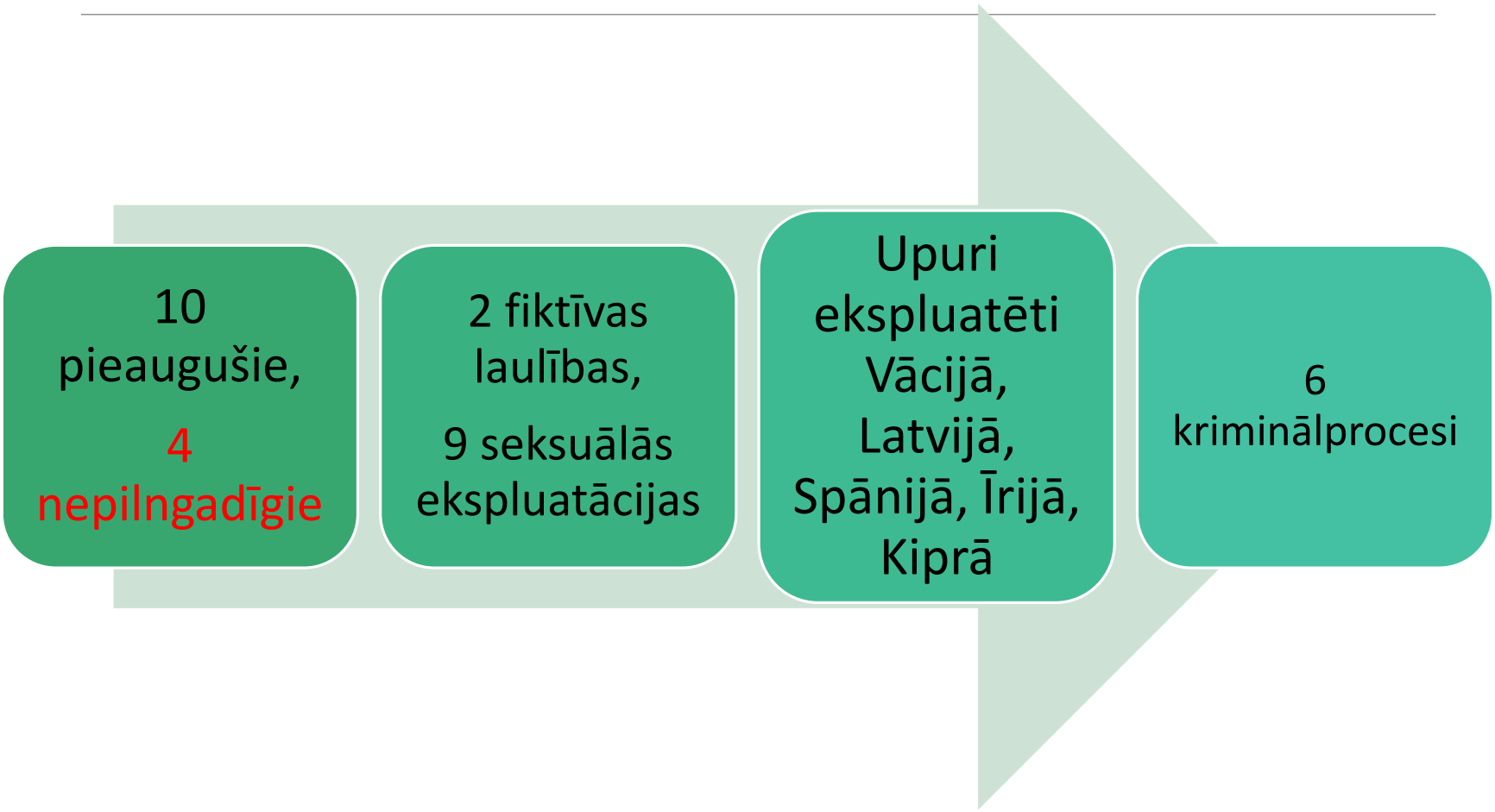

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

2017.gadā (līdz maijam): **2** upuri, visas sievietes

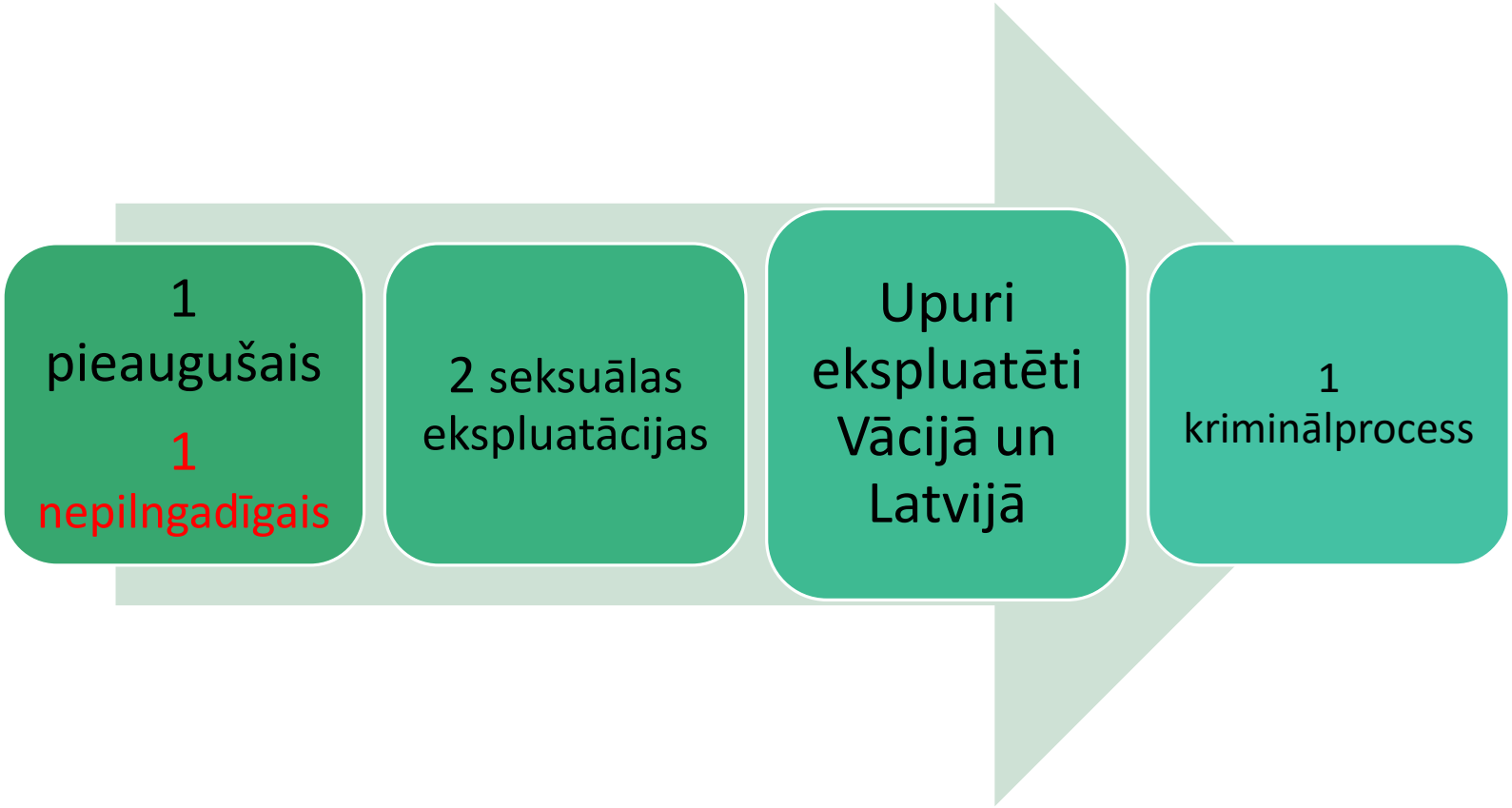

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

MARTAs pieredze

- Visos seksuālās ekspluatācijas gadījumos atklājas, ka meitenes ir pārcietušas seksuālu vardarbību bērnībā, dažos gadījumos netiklas darbības, dažos – kļuvušas par lieciniecēm seksuālai vardarbībai pret māti. Turklāt visos gadījumos cietušie bērni tika *pamesti novārtā* no ģimenes vai aizbildņu puses.
- Upuru dzīves stāsti atklāj, ka arī pieaugušās cietušās sievietes seksuālajā verdzībā tika iesaistītas vēl būdamas nepilngadīgas.

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

- **„Sociālās rehabilitācijas pakalpojums un atbalsta pakalpojums kriminālprocesa laikā cilvēku tirdzniecības upuriem”**
- **Regulē MK noteikumi Nr.889 „Noteikumi par kārtību, kādā cilvēku tirdzniecības upuri saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, un kritērijiem personas atzīšanai par cilvēku tirdzniecības upuri”**

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

marta
RESURSU CENTRS SIEVIETĒM

Sociālais darbinieks

Cits speciālists

uz CT upuri centrēta pieeja

Jurists

Sociālais rehabilitētājs

Psihologs

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

Atbalsts CT upuriem

- Sociālā darbinieka, sociālais rehabilitētājs un psihologa konsultācijas
- Juridisko palīdzību: dokumentu sagatavošanu, konsultācijas, kompensāciju pieprasīšanu, atbalstu kriminālprocesā u.c.
- Citu speciālistu konsultācijas pēc nepieciešamības
- Repatriāciju klientam un viņa nepilngadīgajiem bērniem
- Izmitināšanu drošā patvērumā;
- Pirmās nepieciešamības preču iegādi
- Izmaksas dokumentu pieprasīšanai, tulkošanai, atjaunošanai u.c.

Sociālās rehabilitācijas ilgums: pēc vienošanās ar klientu, bet ne ilgāk par 180 dienām.

+ Atbalsts kriminālprocesā

+ 5 konsultācijas pēc pakalpojuma

Jautājumi

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Papildus info:

zane@marta.lv

Matīsa iela 49-3, Rīga

www.marta.lv

67378539

© Centrs MARTA / Zane Zvirgzdiņa